

مدیریت بیماریهای پستان گاو

عوامل مختلفی منجر به بروز بیماری های پستانی در دامداری های شیری می شوند:

عوامل محیطی و بی احتیاطی در استفاده از شوینده ها، ضربات عمدی و غیر عمدی به دام و سیستم پستانی، عوامل عفونی و بیماری زا، طراحی نامناسب سازه، بهار بند و فری استال، ایجاد محیط ناامن روانی برای دام و بروز استرس در دام های شیری، نا آگاهی دامدار از وضعیت سلامت دستگاه شیردوش و عوامل شناخته شده دیگر که هر کدام به تنهایی و یا در کنار سایر عوارض، می تواند منجر به ابتلا پستان به بیماری و زیان ده شدن دام برای دامدار گردد.

در این مقاله به برخی عوارض ناشی از عوامل محیطی و اختلالات متابولیکی بر روی پستان دام اشاره می شود.

۱- وجود خون در شیر

این حالت بیشتر در گاوهای تازه زا مشاهده می گردد و از حالت خفیف یعنی وجود چند لخته خون در شیر یک کارتیه تا خروج خون از همه کارتیه ها را شامل می شود. در موارد خاص، وجود خون در شیر ممکن است ناشی از موارد زیر باشد.

ضربه به پستان در زمان زایمان دام بسیار زیاد، راه رفتن غیر معمول گاوها، وجود پستان های آویزان که در حین راه رفتن گاو با پاها برخورد می کند و منجر به پارگی لیگامنت های جلویی پستان می شود.

۲- زخم جلوی پستان

علامت این بیماری بوی بد پستان می باشد. بیماری به صورت یک ناحیه خیس، بدبو و همراه با ترشحات در جلوی پستان دیده می شود. این بیماری اغلب در گاوهای تازه زای مسن دیده می شود.

۳- وجود نخود در سرپستانک

در این بیماری، بعد از جدا کردن خرچنگی شیردوشی هنوز یکی از کارتیه ها از شیر پر است. با دوشش با دست، در ابتدا شیر به راحتی خارج می شود اما ناگهان این جریان قطع می شود. این قطعات نخود مانند، بافت فیروزی در ابعاد و رنگ های مختلف می باشند. برای درمان می بایست با مشاوره با دامپزشک اقدام به تخلیه و خارج نمودن نخود از کانال پستان نمود .

۴- حساسیت به نور

این بیماری در اثر خورده شدن مواد حساس به نور و یا آسیب های کبدی در دام مشاهده می شود. در این حالت با تجمع این ترکیبات در زیر پوست سرپستان ها و برخورد نور، پوست ملتهب و دردناک می شود.

۵- آفتاب سوختگی سرپستانک

گاهی در بعضی گاوها پستان بزرگ و سفید رنگ به صورت یک طرفه در مواجهه با آفتاب دچار آفتاب سوختگی می شود. محل آفتاب سوخته با حضور حشرات و عدم رعایت بهداشت، تبدیل به زخم های پوستی می شود.

۶- ادم پستان

ادم ناشی از تجمع مایعات در داخل بافت و زیر پوست است. در ادم های شدید امکان دارد پوست ترک بخورد و از بافت جدا شود. به علت دردناک بودن شیردوشی، در این حالت دام می بایست حذف شود. از جمله مواردی که باعث ادم بیش از حد پستان می شوند: سن زیاد و یا چاقی بیش از حد تلیسه ها تغذیه بیش از حد، درست قبل از زایمان افزایش بیش از حد مکمل های معدنی قبل از زایش کافی نبودن تحرک دام ها به خصوص در زمان زایمان پارگی لیگامنت های پستان

۷- ادم یک کارتیه

این بیماری، اخیراً شایع شده است. این عارضه به طور ناگهانی بروز می کند و ممکن است یک کارتیه و گاهی هم دو کارتیه را درگیر نماید. این نوع ادم در اغلب اوقات در اواسط دوره شیردهی بروز می کند. در این شرایط دوشیدن دام به سختی انجام می شود.

۸- آگزمای مرطوب و یا افتادن پوست پستان

ظاهراً این بیماری به ادم بیش از حد پستان مربوط می شود. این ضایعه بیشتر در پوست ناحیه بین پستان و پای تلیسه ها دیده می شود. در موارد حاد، دوشیدن شیر تلیسه غیرممکن و گاه منجر به بروز ورم پستان می شود.

۹- نکروز شدن سرپستانک به علت عدم خونرسانی

این حالت با یک خشکی ساده در قسمتی از پوست سرپستانک ایجاد می شود که در صورت عدم درمان می تواند تمام سرپستانک را درگیر نماید. در موارد حاد می تواند منجر به جدا شدن سرپستانک ها شود. عواملی مانند حساسیت به لاینر، کشیدن لاینرها در زمان جدا سازی از پستان، تراز نبودن خرچنگی ها در زمان دوشش و نقایص مادرزادی باعث بروز این بیماری می شوند.

۱۰- عدم تولید شیر یکی از کارتیه ها

این حالت در ابتدا در تلیسه ها در حین ۴ ماه اول شیردهی رخ می دهد. به طوری که یکی از کارتیه ها شروع به کوچک شدن کرده و تولید شیر کاهش می یابد و این حالت آنقدر ادامه می یابد که منجر به غیر فعال شدن کارتیه می گردد.

۱۱- آسیب های شیمیایی به سرپستانک

این حالت زمانی رخ می دهد که به جای استفاده از ضد عفونی کنند های پستانی مانند تیت کارد، به اشتباه و با اسیدهای شوینده دستگاه شیردوش، سرپستان را آغشته کرده باشند.

علت ورم پستان قبل و بعد از زایمان در گاو چیست

علت ورم پستان قبل از زایمان

پستان دام ها قبل از زایمان، به دلیل آماده شدن برای شیروازی دچار حالت ورم مانند می شود که در اکثر موارد این ورم طبیعی بوده و عفونی نیست.

بنابراین زیاد جای نگرانی نیست و اگر احساس نمودید دام دچار ناراحتی است، پستان را با کمی آب گرم شستشو داده و از پمادهای ضد درد و ضد التهاب جهت راحت نمودن آنها بهره بگیرید.

اگر با این اقدامات پاسخ لازم را دریافت ننمودید، جهت مشاوره به دامپزشک مراجعه کنید.

علت ورم پستان بعد از زایمان

ورم پستان بعد از زایمان می تواند همانند قبل از زایمان، تا حدودی طبیعی باشد اما نه مثل پیش از زایمان.

بیشتر علت آن می تواند عفونی باشد، که در صورت مشاهده ورم پستان بعد از زایمان به هیچ عنوان اقدام به خوددرمانی نکنید.

و یکسری تقلبات شاید در تشخیص سالم بودن شیر به وجود بیماری پستان مشکوک شوید.

وجود نشاسته در شیر

یک قطره محلول ید (که برای ضد عفونی کردن نیز به کار می رود و پای ثابت جعبه کمک های اولیه است) به مقداری شیر اضافه کنید. چنانچه پس از اضافه کردن رنگ شیر آبی شد نشان دهنده وجود نشاسته در آن است.

ماده روغنی به نام Vanaspati

این ماده شبیه به روغن پالم است و برای تشخیص آن در شیر تنها کافی است در محیط آزمایشگاهی و با رعایت تمامی موارد احتیاطی حدود ۳ میلی لیتر شیر را در لوله آزمایش ریخته و به همان میزان اسید هیدروکلریک به آن اضافه کنید. اگر پس از ۵ دقیقه رنگ محلول قرمز شد نشان دهنده وجود Vanaspati در شیر است.

مواد شوینده و انواع پاک کننده ها در شیر

برای تشخیص مواد شوینده در شیر حدود ۵ میلی لیتر آب را به همان میزان شیر اضافه کنید و برای مدت ۵ دقیقه آن را هم بزنید. اگر روی شیر کف ایجاد شود، این بدان معنا است که شیر حاوی مواد شوینده است.

فرمالین در شیر

برای شناسایی این ماده نیز حدود ۱۰ میلی لیتر شیر را در لوله آزمایش ریخته و به آن اسید سولفوریک غلیظ در محیط ایمن آزمایشگاه و با رعایت کلیه موارد ایمنی اضافه کنید. دقت کنید در این حالت نباید لوله آزمایش تکان بخورد، چنانچه در محل تقاطع شیر و اسید سولفوریک رنگ محلول بنفش شد نشان دهنده وجود فرمالین در شیر است.

تست وجود آب در شیر

یک قطره شیر را روی یک سطح صیقلی و شفاف که حالت مورب و اریب دارد بریزید. حرکت قطره شیر را بررسی کنید، شیر واقعی از خود ردی به جای نمی گذارد اما شیر تقلبی که به آن آب اضافه شده است یک خط سفید کمرنگ از خود باقی می گذارد.

گروه تحقیق و توسعه شرکت گهر دانه شرق